

En sammanfattning av
Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2016
Stockholms län

PROGNOS FÖR ARBETSMARKNADEN 2017

Sammanfattning

Konjunkturläget

Den svenska ekonomin har under senare år visat godare resultat än många andra ekonomier runt om i världen. Detta gäller inte minst för den lokala ekonomin i Stockholms län som haft en god tillväxt sedan 2010 och framåt. Basen i näringsstrukturen har under senare år breddats, samtidigt som både inhemsk och utländsk efterfrågan ökat. Detta har gjort Stockholms län till en vinnare ur ett ekonomiskt perspektiv. Ett starkt 2015 har följts av ett 2016 med fortsatt goda ekonomiska förutsättningar. Därefter ser Arbetsförmedlingen en mer dämpad tillväxt i ekonomin under 2017.

Denna avmattning för 2017 är även något som vi kan avläsa i den intervjuundersökning som Arbetsförmedlingen genomfört under hösten 2016. Arbetsgivarna är fortsatt positiva vad gäller efterfrågan på deras varor och tjänster, dock kan man se att det är ett skift nedåt i andelen arbetsgivare som räknar med att utöka sin verksamhet under 2017. Vad gäller de offentliga arbetsgivarna är efterfrågeläget på deras tjänster, till följd av befolkningsstrukturen i länet, fortsatt högt.

Prognos över sysselsatta och arbetslösa

Arbetsförmedlingens prognos för hösten 2016 är att antalet förvärvsarbetande i åldern 16-64 år kommer att öka med 25 000 personer under detta år, en tillväxttakt motsvarande 2,2 procent. Detta är en revidering nedåt med 4 000 personer jämfört med den prognos som presenterades i våras. Under 2017 väntas tillväxttakten minska mer än vad som tidigare beräknats. Arbetsförmedlingens bedömning är att antalet sysselsatta ökar med 18 000, en tillväxttakt motsvarande 1,5 procent. De näringsgrenar som väntas få den högsta sysselsättningsstillväxten under prognosperioden är byggverksamhet, hotell och restaurang, samt offentliga tjänster (i både privat och offentlig regi). Trots en relativt kraftig revidering i antalet sysselsatta under prognosperioden, från 57 000 till 43 000 är Stockholms län fortsatt hela landets sysselsättningsmotor.

Samtidigt väntas antalet inskrivna arbetslösa minska med 2 000 personer i slutet av 2016, jämfört med samma period 2015. Antalet inskrivna arbetslösa kommer att uppgå till 68 100 personer och arbetslösheten landar på 5,8 procent fjärde kvartalet 2016. Under 2017 väntas antalet arbetslösa öka med 3 800 så att antalet inskrivna arbetslösa vid fjärde kvartalet nästa år uppgår till 71 900 personer, motsvarande en arbetslöshetsnivå på 6,0 procent. Detta är en revidering både vad gäller 2016 och 2017 års siffror jämfört med vårens prognos. Det är en lägre arbetslöshet för 2016 och en relativt kraftig ökning för 2017. Förändringen beror till stor del på den väntade ökningen av antalet inskrivna i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, till följd av den stora inströmningen av asylsökande under hösten 2015.

Arbetslöshetens sammansättning

Samtidigt som vi sedan 2013 kunnat se en nedåtgående trend vad gäller arbetslösheten i länet, kan vi även observera att tudelningen på arbetsmarknaden blir allt mer tydlig. Personer med

utsatt ställning på arbetsmarknaden blir en allt större del av samtliga inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen i Stockholms län. Vid slutet av oktober 2016 tillhörde tre fjärdedelar av alla arbetslösa minst en av de fyra grupperna som tillsammans utgör personer med utsatt ställning på arbetsmarknaden. Gemensamt för dessa är, trots mycket stora variationer mellan de individer som ingår i gruppen, att de bedöms löpa högre risk att hamna i långa tider av arbetslöshet. I oktober 2016 hade 38 procent av samtliga 69 100 inskrivna arbetslösa i Stockholms län varit inskrivna i mer än 12 månader. Det var en minskning med 600 personer jämfört med oktober 2015.

Utmaningar på Stockholms läns arbetsmarknad

Trots en längre tid med god tillväxt och minskad arbetslöshet finns det ett antal utmaningar på Stockholms arbetsmarknad. Dessa kan beskrivas på följande vis:

- Matchningsuppdraget – Ett gott och nära samarbete med arbetsgivare är en förutsättning för att kunna ge dem det de efterfrågar i form av arbetskraft. Det krävs även för att Arbetsförmedlingen ska kunna göra bra matchningar mellan lediga arbeten och arbetsökande. Arbetsförmedlingen i Stockholms län har startat ett Arbetsgivarcenter, med personal på flera platser i länet, och med uppdrag att enbart fokusera på arbetsgivarnas behov syftar till att stärka dessa relationer och skapa förutsättningar för att lyckas med matchningsuppdraget.
- Bristsituationen – Att på olika sätt, både på lång och kort sikt, bekämpa bristen på kvalificerad arbetskraft är en förutsättning för en fortsatt positiv sysselsättningsutveckling. Vissa näringsgrenar, till exempel byggverksamhet, och offentliga tjänster skulle kunna leverera mer av sina varor och tjänster, men tillväxten bromsas av att de inte kan hitta arbetskraft med rätt kompetens. Även inom exempelvis IT-branschen är detta ett problem. Arbetsförmedlingen måste tillsammans med arbetsmarknadens parter diskutera bakgrunden till dagens bristsituation och därifrån gemensamt söka finna potentiella lösningar.
- Samverkan och samarbete – Ett nära och tätt samarbete krävs mellan Arbetsförmedlingen och dess samarbetspartners ökar möjligheten att hitta samarbeten kring bostäder, integration och inkludering på arbetsmarknaden. Det kan handla om arbetsgivare, kommuner, Länsstyrelsen, utbildningsanordnare, intresseorganisationer och sociala företag.
- Etablering – Under prognosperioden kommer många individer att skrivas in i Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Detta kan nog ses som den största utmaningen av alla, samtidigt som det är den största potentiella möjligheten. Att så snabbt och effektivt som möjligt ge dessa individer insatser som påskyndar deras etablering är en utmaning som Arbetsförmedlingen står inför. För att lyckas med uppdraget är det av stor vikt att man ser till varje individ och ger rätt insats i rätt tid och att Arbetsförmedlingen utnyttjar de insatser som finns till förfogande.

